

Oglas, pripisana itd., tiskaju i računaju se na temelju oblikovanog cjenika ili po dogovoru.

Novce... predbrojbu, oglase itd. taj je naputnicom ilijopološicom pošt. štedionice u Beču sa administraciju listu u Pulu.

Kod naruke valja točno označiti ime, prezime i najbližu postu predbrojnika.

Ček list na vrijeme ne primi, tako je javni odpravnici u otvorenom pišći, za koji se ne plaća poštarin, ako se izvana napiše "Reklamacija".

Cekovnog računa br. 847.849.

Telefon - tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom raste malo stvari, a nesloga sve pokvarit". Naroda poslovica.

Izlazi svakog četvrtka
o podne.

Nestiskani dopisi se ne vraćaju
nepotpisani ni ne tiskaju, a
nefunkirani ne primaš.

Predplata sa poštarinom stoji
10 K. u obče, } nasugod
8 K. za sejake } ili K. 5 —, odnosno K. 2.50 na
pol godine.

Ivan carstve više poštarina
Plaća i ututuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h. za
ostali 20 h. kol. u Puli toč
izvan iste.

Uredništvo i uprava nalazi se
u "Tiskari Legion" f. dr. Vla
Gličić br. f. kamo neka se
oslovljaju evaplesma preplatno

Ugovoren urednik Jerke J. Mahulja.

Izdaje i tiska Legion f. dr. u Puli ulica Gličića 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu

Javni sastanak „Kmećke Zvezde“ u St. Petru.

Putnik, koji bi se bio našao dne 16. ovoga mjeseca u jutro u krasnom predjelu mije ove naše uže domovine Istre, u mjesnoj općini Piran, te nebi bio znao što se im učiniti taj dan ispod Sv. Petra i pred gostionom gosp. Rot-a, čudom bi se bio čudio, vidi veliki broj našeg naroda, koji je sa svih strana dolazio po djetelnicu prostranim i lijepim a djetelnicama i slabim onamernoj cestama te koracačima jednom cilju, put gore spomenutu govoru.

Misao je svih bila usredotočena na javni sastanak, kojega je dne 18. kolovoza na navedenom mjestu sazvala „Kmećka Zvezda“ (Seljak Sveča) za politički kotar Kopar.

Koliko ih je bilo na sastanku? Gledali smo i brojili smo ono veliko mnoštvo, gledali smo ono mnoštvo glava stisnutih oko govornika, po savjeti računano, da ih je bilo oko dvije hiljade, a to je bio za naše narodne prilike u onim stranama ogroman broj.

Otvorene sastanke.

Točno u tci salu po podne započeo je sastanak. Oko prostranog stola lik govornicke tribine, sjedali su narodni zastupnici iz Istra gosp. prof. M. Mandić, gosp. I. Pangerc, gosp. F. Flego i gosp. Valentīc-a. Tako gradki i zem. zastupnik iz Trsta, gosp. Dr. F. Černé. Bilo je zatim više časnih svedenika: dekan iz Krkavci Škerbec, župnici I. Mandić, Sonc, Čematar, Gabrijeljčić.

Na sastanak imao je doći i nar. zast. Dr. Laginja, nego danog ovog narodnog borača već dulje vreme muči nestalno zdravlje i druge neprilike, te je premda teškim srcem morao odustati od prisustvovanja ovome sastanku.

Hrvatsku i slovensku štampu su zastupali: gosp. A. Belanić, "Nau Sloga" a g. I. Orel, "Eduinstvo".

Nepošredno prije otvorenja sastanka zajavljalo je Pjevačko društvo iz Koštala, pod ravnanjem, vrstnog zborovodja gosp. učitelja Orel, svima dobropoznatim rođajuščinama "Slovenec in Hrvat".

Predsjedao je sastanku predsjednik „Kmećke Zvezde“ gosp. Andrija Medoš, koji je najprije dao izraz veselju svojega arca vidići ogromno mnoštvo naroda, svih pozdravio te preporučio pozornost tekem govoru.

Govor Veleč. dekanu Škerbec.

Iskusni ovaj narodni borac u mantili časnoj, pozdravio je iz dne arca prisutan narod, poseban imo pozdrav za navedeno narodne zastupnike (kad ovih rjeđi narod burno pozdravlja svoje zastupnike). Govori o svrzi, koju ima „Kmećka Zvezda“, koja će slijediti putem naznačenim nam od Dobrile i od sadašnjih sivučih naslijednika Dobrile u narodnom polju, Mandića, Spin...

stogodisnjice rođenja Dobrile, i govor Dr. Laginja, cije neka mudre upute i preporuke našim političarima, neka slijede u svemu nauku Dobrile, govornik želi da budu od svih dobro uvažene.

Govor nar. zast. prof. M. Mandića.

Pojavio se tada da govoriti nar. zast. gosp. prof. Matko Mandić. Vidi mu se na licu tragove bolesti, koja ga već više vremena mori, ipak vjeran svome načelu, "U službi naroda do smrti", došao je na sastanak.

Sarvim tih, da mu zdravlje nije čvrsto, jakim je glasom prof. Mandić govorio narodu. Tumačio je kako su narodi haburske monarhije god. 1861 dobili ustav, kako se je god. 1873 razdvajala monarhija na Austriju i Ugarsku — koje obe tlocne narod. Tumačio je o prijašnjem i sadašnjem sastavu zem. sabora i carev. vijeta. Osvrnuo se na slavnu godinu 1907, kad se pred cijelim svijetom otvorila luka o talijansku Istru.

Odmah se rječima oborio prof. Mandić na "rad" tobože kršćanina zast. Petra Spadar, koji je zagriznuti, fanatični talijanac i dušman našeg naroda, kako i svj drugi talijanski druge stranke. Govorio o njegovoj laži u parlamentu i u op. zastupstvu.

Mene je — veli prof. Mandić — Spadaro molio, preporučivao mi se za slovenske glasove. Preporučivao se i drugim ljudima, jer je dobro znato, da bez naših glasova neće nikada kao zastupnik viditi Beč, a sada kako nam odvara?

Dva puta su mu slovenski glasovi mogli da ide u Beč, dva puta nas je prevario — treći neće! (Tekom ovoga govora narod se sagrađao nad postupanjem Spadarovim.)

Na koncu govornik preporuča slobotan rad

Govor nar. zast. J. Valentīc-a.

Zem. zast. gosp. učitelj Valentīc, živim je bojama osušio, "pošteno" postupanje talijanskih zastupnika iz vremena Izbra, zem. sabora do danas. Opisao je sve miške, koje su morali proći hrvatski i slovenski zastupnici, sve makinacije talijanskih zastupnika, sve njihove tajne namjere, crne planove na četu naroda — ipak sve to im nije pomoglo, otkrili su svoje mišli i naši su zastupnici seda na četu, što ih je zatim.

Govori o diobi općina, o propaloj tal. izložbi u Kopru, o kršenju zakona na svoj strane, o kaosu, koji je zavladao u Istri.

Govor nar. zast. J. Pangerc.

Zem. zastupnik gosp. J. Pangerc, načelnik općine Dolins, bio je najprije terorizmom kojim bi bijeli Talijani nadalevi vlasti u Istri, što im ipak ne uspijeva. Bavi se zatim općino sa strancima po- stupnjem Talijana na zem. Kulturnim Vijećem. Jasnim navodima tumači narodu, koliko bi dobra mogla učiniti narodu jedna pravedna, neizrastna uprava na K. Vijeću. Bavi se zatim sa "Kmećkom Zvezdom". Bavi se zatim o njesinoj svrzi, da drži budnu te govori o njesinoj svrzi, da drži budnu u seljaka njegovu narodnu svrhist i da nastoji oko što većeg gospodarskog pod-

zajanja seljačkoga stališta — jer nam na tom stalištu počivaju najbolje nade za sretnu narodnu budućnost.

Apelirao je još jednom govornik na zloga, te se na koncu osvrnuo takodje na poznatog Spadar-a.

Govor nar. zast. F. Flega.

Prirođenim mu pučkim načinom počeo je govoriti ovaj stari narodni borac, inače junakog izgleda i krepke riječi.

Vrućim je najprije riječima, punim bratske tople ljubavi govorio o Hrvatima i Slovincima, sinovima jedne majke. Spomenuo je Talijane, koji bi svi bez našeg seljaka skapali od glave, dočim mi možemo, i to tako živili bez naših Talijana.

U našim je rukama — veli Flego — naša moć. Nastojmo da lijepim načinom uplivamo na zalutalu našu braću, te ih povratimo u naše redove. Ako ćemo da drugi postuže nas, postujmo mi samih sebe — budimo uvijek i ponosimo se da smo Hrvati, da smo Slovinci.

Govori zatim o pučkim školama, kojima imaju svrhu, da u materinskom jeziku budu dati primjer da ljubi i brani svoj jezik, kako se može po svuda ponosno služiti svojim jezikom — narod se ne smije mučiti sa sucem ili drugim činovnikom, ako ga ne razumiju, neka se činovnik mudi sa strankom, jer je za to i placen. Naša će pravo biti u toliko slovano, u koliko ga mi svi branimo.

Postavljena je zatim rezolucija na glasovanje te jednoglasno primljena.

Govorio je još odvjetnički kandidat u Trstu, gosp. Dr. Aguselto, preporučujući svim organizacijama u „Kmećkoj Zvezdi“, te je zatim predsjednik Medoš zaključio sastanak.

Malo zatim — posto je bilo vrijeme odlaska — prisutni su se nar. zastupnici odijelili od naroda, burno pozdravljeni.

Položaj na Balkanu.

Pula, 21. avgusta 1913.

Iza mira u Bukareštu povratiti se mirovni delegati svojim kućama kao i srpske i rumunjske čete sa bugarskog teritorija povukle se u svoje zemlje. Po zaključku mirovne pogodbe počele su balkanske države i sa demobilizacijom vojske, da se momčad nakon teškog i napornog rata povrati na svoja ogušita na rad i posao.

Položaj na Balkanu uza sve to još nije ustavljen da se balkanske države uzmogu uada mirovno razvijati i uredjivati, jer taj mir muti još višek i uada Turška. Turci naime neće nikako da napuste Drinopolje i Macedoniju, nego sve po malo zauzimaju grad po grad. Turška se dajeće grozi, da će Bugarskoj navesti rat i navalići na Bugarsku. Evropa još nije nastupila energično proti Turškoj nego samo diplomatiskim notama opominje Turšku, na što Turška baje i nehaće. Iz tog držanja Turške mogli bi nastati novi zapletaji, koji bi doveći srbom novi rat između Turške i Bugarske a valjda i Rusije, koja neće ni trpititi ni dopustiti da se oslabi ili uništi Bugarska.

mjestu. Uz to znade don Matlich najprostakijim rijećima vrijedjati pristojuje sejne od sebe samoga.

Bilo je to još prošle god. 1912. kad je povođnom našem narodu dodijao taj ljubitelj tovih janjaca i pčenice bjelice, tako kaže naša narodna pjesma.

Zeleći zato osloboditi se tog duhovnog pastira stadoše dva čovjeka — Hrvata (J. Skoko i Petar Mezulić) kupiti po mjestu vlastoručne podpise, s da se ga iz naše zupe makne. To bi bilo i uspjelo, da nije na biskupskoj stolici u Poreču sjedio sada pokojni biskup Flapp.

Dovoznati zato naš debeli seoski tiranac, dade odmah pred se dozvati gore spomenutog Petra Mezulića, koji je u selu pobitao podpise, te se slane „pastir“ ko bjesomučan derati na svoju ovcu, što mu nije podložna. Medju inim uvrijedama, nazvao ga bezvjerjem; ali Petar nije sira uzeo iz tuđih panata ni najboljeg janjca između stada, bez dozvole gospodara; pak bojeći se tužbe, kadnja molo seljaka za oproštenje i davao sve natrag i zvao k sebi. Uz to je obidio Petra Mezulića, da je krivotvorio podpise i imenu nekojih starijih osoba u mjestu. Tim je izvrgnuo čovjeka preziru i miznji nekojih suseljana.

Gosp. Mezulić je drugi put došao k Matlihu s jednim svjedokom i zahtijevao, da mu se dokaze, da je imena falsificirao, ili da to opozove. Don Matlich mislio, da je nekakav pasa u kojem turakom viljetu, stao još ječe bješniti i prijetiti svojim državljanim žakama. Mladicu P. nije preostalo drugo, nego traštili zadovoljstvujući s c. k. katarskom sudu u Puli. Slijedio je pravotiček c. k. sudstava kojim bijaše pop Matić osuđen na god dane zatvora i na isplatu svih sudbenih troškova.

Pop nije mogao shvatiti, kako može sud dati njemu krivo, zato je učinio utok na okružni sud u Rovinju.

Ali okružni je sud u Rovinju potvrdio osudu katarskog suda u Puli. I tako je nas „pastir“ inače siromašnog zela ostao razočaran, i poparen. Završimo li kroz vrata u crkvu, opeštěmo, da je prazno, ali gosp. Matić na propovijedaonicu hvati svoje zarobljenike i prijeti s paklenim mukama onim Hrvatima, koji nene da slušaju njegove „svete“ riječi. Ali se naši Hrvati drže onih toli znacajnih riječi pjesnika Mažuranića

„Dobar pastir, jer sto kaže inom
I sam svojini potvrđuju cinom“.

Eto još se osudjuje vikati na propovijedaonici i nazivati nasma poštene lude bezvjerjima, framazaničima i t. d. a zaboraviti na gore spomenutog janjca i sir!

Kraj takovih duhovnika ne može da religiozan osećaj kod naroda postigne veden i jadim!

Peter Mezulić.

Životarenje u Ližnjani. Valjda u cijeloj okolici puljskoj nema seba, u kojem spava inteligencija kao u Ližnjani. Dok se veselim u divlino naprekul susjedima seba, pogledajmo malko kako je kod nas. Kod nas je sve mrtvo, bez života, uopće bez volje za rad. Koji samu malo poznava naše žalostne brillke, taj će odmah opaziti gdje je uzrok.

Par naših „inteligentnijih“ ljudi, mjesto da se slože i zajedničkim silama radi za procvat seba, to vidimo, da svaki „inteligent“ iz neke zavisti prema drugom „inteligentu“, nastoji da dobije za se ato veću stranku, da se što usjećniji bori prema drugoj. Mržnji ni kraja ni konca. Zašasna je to cinjenica. (Jer je po sredi egoizam trbuha — Uc.)

Što radi naša mladost? Mladost je živa, puna lijepih ideja, pripravna na sve, kao što je to obično kod mladeži. Nu mladež je neiskusna da izvede nešto sama, pak joj zato treba vodići, koji će joj prednjaći. Ali dok naša mladost vidi, da se naši prijaci mrze i grizu međusobno, dotle i ona gubi svaku volju za rad.

Prestanimo jednom medjusobnom mrž-

njom i tricama, prionimo svi skupa ug plug jakim desnicama, jer tiham je velika ledina za izorati. Sjetimo se samo lanske sramote, da je naše tamburaško društvo propalo, nakon dva mjeseca životarenja. Ugleđajmo se u naše susjede!

Ližnjanač.

Za Dražba. Zanećeni svirkom česke kapele u „Narodnom Domu“ sakupilo se kod veselog stola na Veli Gospu K 5 za Dražbu, koje darovala svaki po 1 K: Oskar Ahne, trgovac, Hafler, juvelier, Kucera, Krejčí i L. M.

Voloski kofar

Priporočno i ponudio društvo „Domoljub“ u Rukavcu. Vodjeni željom, da ojačamo naše članove u njihovom čovjekoljubivom i narodnom čučenju i djelovanju, da ih još čvrste vežemo u prijateljstvu, da se članovima dade obilježje ratnika, što vojuje za međusobnu ljubav i slogu a protiv zla i tmine, odlučili smo i mi dignuti stijeg, vidljivi znak, koji će nas voditi i krijepliti u vršenju društvenih dužnosti.

Odlučili smo stoga u nedjelju dne 7. septembra o. g. (u slučaju nepovoljnog vremena 8/9) blagosloviti i razviti svoj društveni barjak.

Blagoslov i razvite obaviti će se u 8 ½ sati po podne pred župnom crkvom u Rukavcu, tza česa će biti priredjena pučka svečanost.

Pozivamo Vas ovim najujudnije, da svojom prisutnošću uveličite ovaj za nas važan čin i time nas uverite u uvjerenju, da smo na pravom putu.

Slavna bratkalina društva umoljavamo,

da nam izvole pravodobno priopćiti, da li možemo sa stalnošću računati na njihov odaziv, a ona ugledna društva, koja bi bila voljna pri svečanosti aktivno sudjelovati, inozime, da nam to jede.

Koji želi (društvo ili pojedince) u avrhu trajne spomenute urediti našu zastavu posebnim stalnim čavliom umoljavaju se, da nam pošalju ime (potetku slova, monogram ili slično) kojeg se ima uvezati u čavko, a uz to i prinos od najmanje 10 kruna za odnosni trošak najdalje do 26. avgusta t. g.

Pazinski kofar

Sa skupštine sknd. društva „Istra“ u Pazinu. U nedjelju dne 17. o. m. obdržavaju istarski akademici slično „Istru“ svoju V. redovitu skupštalu, na kojoj su pothvili omiljenici razinjerno iz svih krajeva Istra. Ovog puta narodito iz Pule, okolicke Pazina itd. priključio brojni, dok oni iz Liburnije nijesu našli za shodno da skupštini prisutuju. Same skupština potekla je u usornom redu, tko se se moglo slijeno i trijekso raspravljati mnoge predloge.

Što se tice djelovanja društva u minuloj godini, o tom će cilj, „Naša Sloga“ donijeti ispravi izvještaj, te možemo ovog puta samo toliko spomenuti, da je društvo kao u moralnom, tako i u materijalnom pogledu zadovoljilo svojoj zadaci.

Otvoreno Čitaonica u Cetinjiju. U nedjelju 17. t. m. otvorena je u Cetiniju svečanim načinom novoosnovana Narodna Čitaonica. O toj prostoriji primisno kasno za ovaj broj odulje izvještaj, koje čemo objelodaniti u narednom broju.

Porečki kofar

Hum-Draguši! (Konac.) Reći će li Sandrin, to je jedna velika blagajna u koju moraju plaćati svaki, a učivaju samo nekoj pojavi zato treba vodići, koji će joj prednjaći. Ali dok naša mladost vidi, da mi se prodanci i bezznačajnici, talijansko podrepnice. Tko će mi zamjeriti, ako mi se uslijed toga izvine iz srca zaostan ali talijanski udzaj! Nek bude radi toga prok-

let svaki tak nešretni čovjek, koji prima teži jedin novac, koji uživa prokleti novac, da za njega jede i pije! Ne zauži drugo, nego li, da potomci i naslednici njegovi, koji se nadamo, da će kratko doći do poznanja istine i pravice, ge budu klići i proklinali, kad u hladnom bude počivao grobu i nastojali izbrisati iz svoga srca svaki i najmanji spomen na njega! Težko je to reći ali navadno se tako zbuditi! Jer prosto je svima, svima, samo nije izdajci domovine!

Da imi i treći, koji su zavedeni i zaslepljeni i koji neznači mislit i vjernicom glavom i ispricavaju se iz obzira na jednoga ili drugoga, osvjeđociti će se lakko, ako se nalazi u vašoj sredini i s vama govoriti, osobito prigodom kojih izbora. Ja neznam, čuje se govoriti, kamo bi bolje, mislim kamo je većina, ili eter zarinuli su mi cedulicu neka glasujem ove, ili što bi rekao Sandrin, Bigatto, ili propali Grozich — pardon Grossi ili dugonja Sirolić?

Da znate da su talijanski konzuli, trgovci i mešetari ljudskog blaga u Humu. Dalje svojem talijanstvu navadno daju oduska time, da na svu grla krču svoj „Aviva“ osobito pred inozorcima, zatim pa zapjevaju samo narodne pjesme! Pri tom moram opaziti, da prodana blago ljudsko koli u Humu toli u Draguču jesu jedne kukavice, junaci samo kod kuće, poslo se avojim talijanstvom i renegatstvom snadu dicit i ponositi same kod kuće gdje znaju da su im pula sjegurna, ali da ih viđa i duješ kada se našate gdje medju Hrvatima, onda se tu prodana marva znade izlati i pretvarati. Sto puta bi znao potvrditi i prisedi, da on nije Talijan, već je Hrvat ili Slavjan.

Kukvi Talijani ste vi Humljani, pokažuli ste naši jepe, kad ste ono pred godinama pred okružnim sudom u Rovinju stali oko 70—80 vas, radi vatre talijanskoj surovoći, kad ste ne predsjednikovo pištanje, kako želite biti izplati, svi bez razlike rekli i Izjavili, talijanski ne znamo, izvolti nas samo izplati po našu — po slavo — po hrvatski! Koliko teuda i muke nijesmo tada s vama tumać Muškarida? Podpunim pravom morao je tada jedan izmedju slučatiju na galeriji izplati u smjeru svojega druga: Che gente se questra? Dicħiara no ċessu italiani e non sananno nemenu partire italiani! Curioso davvero! Ali taj ostade začudjen kad moj drug razjašni: Che vuoi, amico, niente altro che carne venduta; italiani sono questi, col rispetto, del nostro c...!

Doista carna venduta, kao najveći sira među, najzadnje sluge bili ste tom prigodom od vaših kapurijona posluženi, jer mjeđu običanog arčasti (pečonke) con salata i drugog običanog (tratamento), moralite jesu gnijele i smrdljive sardole i spato po Italijanu! Ruku na prsa i pomislite koliko jada i čemera, tugo i žalosti niste zadali tadanjemu vašemu dušobrižniku g. Edi Grežeti u vatre dobromu načelniku g. Fr. Flegi, koji je moralta kroz dva dana i dvije noći neprestano čuvati tandarmeriju jer je gamad Rovinjska bila u kratko odučila: nei mare con loro, ili alla forza con loro!!

Seat održajnika vas je besplatno zagovarao i bramilo, ali zasmim tim eurovost vanu platili ste poštano, odjedvši u tamni rad, vašeg talijanskog junastva skoro svil od 8—80 dana che fu, poco importa — carne venduta!

Ovih 20 godina Vam je providnost božja dodelila samo vratne svečenike, koji se zaman trudili i mudili, da bi Vam olvozili zadispjajeno oči. Ali na žalost, njih glas ostao je glas vaputnjega u pustinji i vi ostadost zaslijepili puni mrzje i pokvarjenosti, jer ste se prodali talijanskim Špekulantom, koji vas vode kao najgoro blago od zajma do ajmaja i puni svoj žep s vašom trgovinom.

Eto do česa vas je dotjerala Lega, brutalna kultura tih talijanskih Špekulanata

koji vas poživinčuju do najveće brutalnosti samo da pomoći vašom uništuju braću vašu i vas same. Pokvarenost i divljač talijansko dovelo vas, da ste kamenjem učinili na vases sadanjeg dobrog i vrednog dušopričajnika č. g. Kurelića, komu bi preporučio ovo: Mili čestni gospodine, kad Vam bude jednom ostaviti to rengetsko gujezdo dajte postaviti spomen-ploču na vrijdivo mesto sa napisom: Gens Coloni inslma gens! što znači: Puk u Humu, sramota od ljudi! To nek jim služi na čast! Sviravam za danas pozdravljajući našu tamošnje narodnjake veleći na koncu: Što sam tu naveo ne spada na vas i ne tiče se vas nipošto, jer srebra i zlata ne prima se rđa! — Brus.

Koparski kofar

In Vrha kod Buzeta. Nas g. župnik Franjo Peršić bio prošlih dana sa prvim hrvatskim hodočašćem u Rim — Assisi — Loret. Za njegove odutnosti i to dne 5. t. m. u 11 sati večer hitlio ga pokrasti nepoznati tati. U to ime nad portalom razbilj stakla i forsirali vrata; na pločniku pred vratima razbilj su cementnu ploču kamo su stuhe naslonili. Na vapaj i zapomogao ženskih zlikovci se razbijegli stragram ne opravivali ništa. No u ostalom g. župnik bio degaviji od njih jer u ožnog odlaska svu golovinu odnio iz kuće pod putku. — Tko je to učinio? Valjda one talijanske podrepnice, koji su g. župniku po tri puta posjekli ruže i razbilj i odnosili klupu i stol iz vrta; valjda su to učinili oni, koji su svojodobno htjeli ubiti g. župnika zato jer je Hrvat — narodnjak a ne prodanac; valjda su to učinili oni koji su mu blistili kuću, valjda su to učinili oni koji su g. župniku ispalili krasnu hrvatsku trobojnici sa stigom. — Psih — sram Vas bilo prodanci.

Razne primorske pjesme

Sastanci pouzdanih Političkih Društva.

Dne 4. septembra u 11 sati u jutro obdržavati će se u Dekaniji, u prostorijama Konsununog Društva, sastanak pouzdanih Političkih Društva iz sudbenog kotara Kopar.

Dne 18. istoga mjeseca u 11 sati u jutro obdržavati će se u Podgradu, u „Narodnom Domu“ sastanak pouzdanih Političkih Društva iz sudbenog kotara Podgrad.

Mi već sada upozorujemo pouzdanike P. D. na te sastanke, a posljice će svaki dobiti poziv po poštici. Dodjmite nešljeno, da se pogovorimo o narodnim našim stvarima i uđimo temelj novom redu.

Mjornička komora. Prosloga čedna obavljena su u Trstu preli izbore za upravu novoosnovane mjorničke komore za Kranjsku, Primorje i Dalmaciju. Ta je komora raspodeljena u tri odsjeka, u hrvatsko-slovenski, talijanski i njemacki. U talijanski odsjek bira se za upravu 5 članova, za hrvatsko-slovenski 2 i za njemacki 2.

Izbor je obavljen samo za posljednja dva odsjeka dočim je izbor za talijanski odsjek prekinut jer je došlo do sukoba između izborno komisije i prisutnog vladinog komesara. Taj izbor će se obaviti kasnije kad slijedi iz Beca potrebni načinci. Ovdje nemamo zauvati kako nam je nepojmljivo zašto doljavaju talijanski mjornici 5 a mi ostali t. j. hrvatski slovenski i njemacki samo 4 člana. Zar je to pravo gg. mjornici iz Dalmacije, Kranjske i Primorja?

Talijanski podanici u austrijskoj državnoj službi. Dovrijedimo iz novina, da je nedavno bio zatečen u kradji kod tele-

fonsko brzojavne službe u Trstu jedan talijanski podanik a u Rovinju da su iz službe odustupili domaćeg talijana i bivšeg vojnika bez ikakve krivnje te istu službu podieliili nekom talijanskom podaniku koji vriš službu pisanom. Podje li tako napred neće moći kod nas dobiti službu austrijski vojnik jer će mu to taj crni kruh odnesi podanik kralja talijanskog.

„Pukli zastupnik!“ Glasoviti talijanski zastupnik Pietro Spadaro, kolovodja takozvane talijanske pučke, kršćanske (1) ili klerikalne stranke u Istri, nije već bio zadovoljan, što se je poznatom gadnom interpelacijom u parlamentu proti vlastitim svojim slovenskim izbornicima iz občine Piran onako žalostno proslavio, već ga je ta slava tjerala i novim sjajnjim viencima iz listića napulitanetskog luka. Taj nazvani-pukli zastupnik, koji se je god. 1907. i god. 1911. prije uticja izbora za parlament svojim izbornicima slavenske narodnosti i drugim našim muževima lizao i preporučivao, ojunačio se ponovno u toliko, da je pošao osobno svoje izbornike Hrvate iz sela Materada i Lovrečica — občina Umag, na c. k. namještajstvo tužiti i klevetati. Toga su nazvovi pučkoga zastupnika njegovci talijanski suzemljaci i njihovi listovi nemilosrdno perušali i izgrdili jedno što se je oko istarskih Slavena liso i masio dok bijate Isabran zastupnikom i drugo što je odkriveno slatirice kod talijanskih občinskih uprave u Istri, koji bi reč, da mislile više po katramu, nego li po tamjanu.

Nu nazvani-pukli i kršćanski zastupnik zaboravio je brzo na liberalne sibe i batine, koje su kroz mjesec po njegovim ledjima pedale, te je prologa deda poslo u Kredetku s jednim od kolovodjatalijanske-liberalne stranke, s Umatkim načelnikom P. Manzutom na c. k. namještajstvu, da lamo tuto tobak nama skloni c. k. činovnike i očrni i oklevene onu tušnu raju u Materadi i Lovrečici, koja stoji i uside i Manzutovom pašaluku.

Steto što se ta dvojica kolovodja talijanskog liberalizma i kršćanstva Istra nedoseđe skupno fotografirali jer bi pred njihovim slikama slaveni občinari Pirana, Umagu itd. od straha i trepotu mličice padali.

Mi se g. P. Manzutu nečudimo, jer je on napokon vičan u svojoj občini vladati absolutistički, te izdavati ukaze, dekrate i fermane, kakvih još nije izdano nikada nijedan načelnik Istra; on nadaje svojim občinama hrvatskog jezika kao kandidat za bilo koja zastupnička mjesto nije trebao, a kao pravi talijanski liberalac Istra mora da pokaze odlično svoju protimbu i svoje neprijateljstvo proti svakom Slavenu, ali se čudimo i od čuda snobivimo kako se je mogao dati kršćanski tobak zastupnik na nečastno djelo klevetnika i ermitija proti slaveničima, zapuštenim, llatenim i proganjanim vlastitim svojim izbornicima, koji nemaju druge krivnje, van tu, da su živi i da neće više da ljube onu ljutru talijanske liberalne gospode, koja je kroz vještove po njihovim ledjima nemilosrdno udarala.

Da se je g. Spadaro, kao pučki i kršćanski zastupnik obavijestio kod svojih pučkih i u letnju kršćansku izborniku slavenke narodnosti — kašto bi bio morao učiniti, ili da se je kao c. k. činovnik ber na c. k. namještajstvu prije informirao, nebi se bio do stalno onako grdu nasamariti od svog liberalnog druga. Njega su grdeo nasamarili njegovi liberalni suradnici u Piranu u pitanju one zlobne interpelacije a sada ga je ljuto nasamario liberalni načelnik Manzut proti občinama Materada i Lovrečica i proti c. k. namještajstvo činovnicima. On se daje lakotino nasamariti od talijanskih liberalaca, za koje neće inače da išta znade, proti svojim slavenkim izbornicima, ali neka znade, da Bog neplača svake subote.

Zahvala.

Potpisani u ime svoje i svog brata Viktoru kao i cijele rodbine ovim se javnim putem najserdaccnije zahvaljuje, na toplosu sančetu Isakazanom budizm na koji način od mnogobrojnih prijatelja i znaca prigodom smrti nezaboravnog oca.

Puls, dne 21/8. 1918.

Dr. Lovro Scallier,
advjetnik.

Javna zahvala.

Svim onima, koji nama prigodom bolesti, smrти i pogreba naše milje kćerke Nadice Isakazene buditičem koju uslugu, pomoc i naklonost, izričemo im ovim svoju Iskrenu zahvalnost.

Buzet, 18/8. 1918.

Dinko i Josipa Sirotić.

Poziv

na XV. Glavnu skupštinsku potpisanih Bičatog društva na Rednju i zajmevo r. z. n. n. j., koja će se obdržavati u prostorijama „Narodnog Domu“ pod Buzetom u nedjelju dne 31. augusta 1918. Početak u 9 $\frac{1}{2}$ sati prije podne, sa slijedećim

DNEVNI REDOM:

1. Pozdrav predsjednika;
2. Čitanje zapisknika zadnje skupštine;
3. Izvješće upravnog odbora i povrda radnina za godinu 1918.;
4. Čitanje zapisknika o izvršenoj reviziji;
5. Promjena pravila;
6. Ini predlozi.

Poleg drustvenih pravila izloženi su raduni svakomu članu na uvid kroz zadnjih osam dana u držvenim prostorijama.

BUZET, 1. augusta 1918.

Buzetsko društvo na Rednju i zajmevo registrata zadruga na neogr. jamčenje.

NB. Istodobno upozorju se svra gospodarji, koji štovaju a da nisu još podmirili zasebnih kamata, da to odmah utine, jer će se ih u protivnom slučaju predati sudu u ruke, bez ikakve druge opreme.

Poziv

na izvanrednu glavnu skupštinsku Opštajskog društva na Rednju i zajmevo registrata zadruga na neograničeno jamčenje u Livadama, koja će se obdržavati u Li. vadama u nedjelju dne 7. septembra 1918. u tri sata po podne sa slijedećim

DNEVNI REDOM:

1. Izbor novog predsjednika i jednog člana u upravni odbor;
2. Slučajni predlozi.

Za mnogobrojni odziv preporuča se ODBOR.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Va Čespa Marije br. 5 - Pečarište Va Klause 14.

Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javne lokale.

Predaja svakevrsnog bračna iz najboljeg malina po davnoj cijeni.
Poslužba brza i točna.

Prodaje se kuća sa 1 sobom, kuhinjom i nuzgrednim prostorijama, dvorištem i vrom. Vodovod u kući. Povoljna cijena, uplati se u Tiskari Laginja i dr. Pula ulica Giulia 1.

Austro-Hrvatsko parobrodarsko društvo, Punat.

Plovitveni red počin od 1. IV. 1913
do oponiza.

Bedovite pruge po Kvarneru.
Punat-Krk-Mališka-Omišalj-Rieka svaki dan tamo i natrag.

Baška-Punat-Rieka, svake sriede, petka i nedjelje tamo, četvrtka, subote i utorka natrag.

Rieka-Opština-Lovran-Rab svake nedjelje i petku isti dan tamo i natrag.

Rieka-Opština-Lovran-Lošinj-Veli-Lošinj-mali-rukva Sv. Martin svake subote

tamo i natrag.

Rieka-Opština-Beli-Mercig-Krk-Punat Baška-Lopar-Rab-Lošinj-Veli-Lošinj-mali-rukva Sv. Martin-Nerezine svake sriede tamo, četvrtak natrag.

Rieka-Crikvenica-Baška-Rab-Lošinj-mali-rukva Sv. Martin Lošinj-Veli-Novalja svakog ponedjeljka tamo, utorka natrag.

Vebrnik-Sv. Marak-Silo-Crikvenica svaki dan tamo i natrag, svakog utorka produženje do Rieke.

Glavna odpravnost: na Rici Riva Crotatofto Colombo 4, telefon 1264, — u Opštini na vlastitom kiosku na gatu.

Steckerpferd- Lilienmilch-Sapun

od Bergmann & Co. Toteschen z Milne jeoje jedinstveni sapun koji sve kota od sanduči plesa i uzdržava kože, mekani i lakši put. Ne se na danovo dozajedno vrahvaloma može neupohodno dokneći.

Kondit po 20 para dobiva se u svim kafanama, drogerijama i parfumerijama.

Isak je prepored Bergmannova Lilienmilcha, „Sapona“ kao levnije predstava za nejegovo ruku na prodaju. Cena u kafama po 70 para kom. Dobiva se po svaku.

Sirite „Našu Slogu“.

Za gnojenje u jeseni.

Thomasovo brašno

je najkoristnije i najčistije umjetno gnojivo. Thomasovo brašno „Marka zvezda“ proizvodi obilnu setvu svih žitarica, vinograda, livađa i pačnjaka. Radi velikog uspjeha što ga je u svim krajevinama postiglo gnojenje s Thomasovim brašnom „Marka zvezda“ ovo je gnojivo neobhodno potrebilo za svako gođadzarevstvo.

Broj Thomasovega brašna nema velike žetve. Neka se zahteva izrediti Thomasovo brašno „Marka zvezda“ i radi obavijesti za uporabu Thomasova brašna ili kupnju ltd. obratiti se na gospoda

Herman Tureck & Co.

Trst, via Sanita br. 8.

Treba se čuvati manjoprivednije robit.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrata zadruga na ograničeno jamčenje
Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbenе zajmove i uz mjesecnu otplatu te prima uložke, koje ukazujuce uz

4 | 2 | 0 | 0

Cisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.